

Verslag project: Het is nooit te laat om te leren

Aanleiding

Het is een algemeen maatschappelijk problematiek voor jongeren en tevens voor de ouders/verzorgers om informatie in te winnen over allerlei zaken met betrekking tot school, stage, werk, hedendaagse maatschappij en opvoeding. Het is daarom ook belangrijk om de ouders/verzorgers in te laten zien dat betrokkenheid bij hun kinderen alleen kan als ze Nederlandse taal beheeren. Vanuit school is er een ouderenportaal aangemaakt en deze ter beschikking gesteld voor de ouders. Het onderwijsproces is zo duidelijk en inzichtelijk mogelijk gemaakt voor zowel de ouders/verzorgers als de jongeren. De oudere generatie heeft hier veel problemen mee gekend. Het was dan onze taak om ze hierin te begeleiden.

Projectbeschrijving: Activeringspunt participatie – integratie en emancipatie (2012 t/m 2015)

Doelstelling:	Ouders/verzorgers en schoolgaande jongeren te voorzien van informatie over allerlei zaken die te maken hebben met opvoeding, school, werk en maatschappij. Laagopgeleide ouders te attenderen en te stimuleren om de Nederlandse taal te leren en deel te nemen aan de samenleving en gebruik maken van het aanbod in de stad. Ouders laten inzien dat het onderwijsleerproces van hun kinderen een belangrijke rol heeft.
Omschrijving:	Hierbij denken wij aan themabijeenkomsten met experts in hun vakgebied, maar ook verwijzen van de doelgroep naar diverse projecten en trajecten die er al zijn zoals loopbaanontwikkeling, Meldpunt Antidiscriminatie, mwd van het ROC. Ook hoort hierbij het informeren van de ouders/verzorgers en uitwisseling van informatie op verschillende terreinen. 'Jong en oud' leert, hoort en spreekt met elkaar over verschillende thema's.
Activiteit:	Voorlichting over de sociale infrastructuur in Deventer, werving van vrijwilligers en actief aansporen om mee te doen aan de samenleving door middel van bijeenkomsten en een op een gesprekken, doorgeven van informatie.
Resultaat:	6 keer informatie/voorlichtingbijeenkomsten deelname van 302 jongeren en ouders/verzorgers. Tevens het voortzetting van individuele trajecten.

- 1) Thema : CITO en Onderwijssysteem
Plaats: Speeltuinenvereniging De Driehoek
Organisatie: CDS
Datum : 26-1-2014
Aantal bezoekers : 22

De centrale eindtoets bestaat uit de verplichte onderdelen Nederlandse taal en rekenen. Wereldoriëntatie is niet verplicht, scholen kunnen daarvoor kiezen. De centrale eindtoets volgt op het schooladvies, dat vóór 1 maart wordt gegeven. Daarin staat welke soort school in het voortgezet onderwijs het beste bij uw kind past.

Voor het schooladvies kijkt de school naar de ontwikkeling van uw kind tijdens de hele basisschoolperiode, naar de resultaten die uw kind heeft laten zien en naar de manier waarop uw kind leert. Het schooladvies is het advies waar het voortgezet onderwijs de

toelating op baseert. De centrale eindtoets geeft een tweede, onafhankelijk advies. De toets is bedoeld om na te gaan of de school met het schooladvies goed zit.

Heroverwegen

Als uw kind de centrale eindtoets beter maakt dan de school op basis van het schooladvies verwacht, dan moet de school het advies heroverwegen, in overleg met u en het kind zelf. Het is mogelijk dat het advies dan wordt aangepast. Als uw kind de eindtoets slechter maakt dan verwacht, wordt het schooladvies niet aangepast. Het is voor het voortgezet onderwijs niet toegestaan om op basis van de score op de eindtoets een kind wel of niet toe te laten.

Wat kunt u doen als ouder/verzorger?

- Overdrijf het belang van de toets niet. Het is een belangrijk moment, maar het type vervolgonderwijs hangt niet (alleen) af van het toetsresultaat.
- Zorg voor ontspanning en afleiding, zowel voor als tijdens de toetsperiode.
- Zorg ervoor dat uw kind in de toetsperiode genoeg slaapt en gezond eet en drinkt.
- Toon belangstelling. Laat uw kind vertellen over zijn of haar ervaringen met de toets. U kunt samen 'vieren' dat uw kind z'n best heeft gedaan.

- 2) **Thema sportief opvoeden**
Plaats: Sporthal Schalkhaar
Organisatie: CDS en SK Turkuaz
Datum : 25-10-2015
Aantal bezoekers : 45

Themabijeenkomst die inzichtelijk maakt hoe je kunt zorgen dat het goed gaat met je kind in de sport, op school en ook thuis. Dat je zoon of dochter zich optimaal kan ontwikkelen en dus goed gaat presteren. En dat spreekt zo'n beetje iedereen aan! Het helpt ook om te zorgen dat het goed gaat met je kind in de sport. Maar ouders kunnen van de sport veel opsteken wat je kunt gebruiken bij de opvoeding van je kind. Zodat het ook thuis en rond school beter gaat! Serkan Kav brengt iets zeer opmerkelijks. In de sport doen ouders (onbewust en onbedoeld) dingen waardoor het juist slechter gaat! Dat is natuurlijk bizar... En eigenlijk zie je het rond school en thuis ook terug. 'Klap het om' en je ziet direct de resultaten.

Het bewust en onbewust leren van normen en waarden. Stimuleren en motiveren door: respect, complimenten, goed voorbeeld, luisteren, positief blijven, verantwoordelijkheid geven. Pubers zijn vaak eigenwijs; ze zijn het liever niet met je eens. Dat komt door de groei van de hersenen en de wil om zelfstandig te worden. Ga je daar steeds tegenin, dan kun je veel ruzie hebben. Hoe draagt sport bij aan de opvoeding?

Verantwoordelijkheid voor op tijd komen, om de juiste spullen mee te nemen, respect naar elkaar, coach, scheidsrechter en toeschouwers. Tijdens sporten wordt gedragsproblematiek herkend en actie wordt ondernomen door coach/leider/ouder/verzorger. Sporten is ook een mogelijkheid om steeds te netwerken. Maar welke problematiek komt kijken bij het sportief opvoeden? Pesten, discriminatie, autoritair gedrag, machtsmisbruik, vriendjespolitiek, status en talent.

We hebben de ouders/verzorgers een flyer meegegeven met een aantal tips die algemeen bekend zijn:

Tip 1

Geef als ouder/supporter het goede voorbeeld. Respecteer de beslissing van de scheidsrechter, ook al ben je het niet met hem/haar eens. Zo leert je kind de beslissing ook te accepteren.

Tip 2

Geef als ouder/supporter na afloop van de wedstrijd 3 duidelijke, gemeende complimenten aan je kind. Je zult merken dat je dan op een positieve manier de wedstrijd volgt.

Tip 3

Betrokken ouders/supporters zijn fijn. Spreek een andere ouder/supporter aan die zich tijdens de wedstrijd vaak negatief uit over spelers en/of leiding. Samen ben je binnen jouw sportvereniging verantwoordelijk voor de positieve sfeer van de vereniging.

Tip 4

Elk kind presteert op zijn/haar niveau. Niet elk kind kan een topsporter worden. Wees blij met de goede inzet en het sportieve gedrag van je kind en vertel hem/haar dat ook. Waak ervoor dat jouw kind niet jouw onvervulde droom moet waarmaken.

Tip 5

Kijk tijdens de training en wedstrijd meer naar de zaken die goed gaan. Zo zal je ook naar de spelers op een positievere wijze reageren.

Tip 6

Creëer als leider/begeleider een sfeer waarin kinderen ook fouten durven te maken.

Tip 7

Geef je spelers voor de wedstrijd een compliment. Zo zullen ze met meer plezier en meer zelfvertrouwen aan de wedstrijd beginnen.

Tip 8

Als ouder kan je jouw kind vragen om de medespelers een compliment te geven. Zo leren ze op een positieve manier naar hun medespelers te kijken.

Tip 9

Als je als ouder ziet dat er veel dezelfde fouten worden gemaakt, probeer dan concrete aanwijzingen te geven waar jongeren iets mee kunnen in plaats van steeds te zeggen wat fout gaat.

Tip 10

Als je kritiek hebt op de wijze van spelen van je kind, vertel dan wat er goed gaat en wat het verbeterpunt is bijvoorbeeld: goed dat je zoveel spelers gepasseerd hebt, maar als je dan de bal op tijd afspeelt kan er makkelijker gescoord worden.

3) Thema School/Studie Keuze Hippe Jobs en Studie test link

Datum: 15 -11- 2015

Organisatie: CDS en SK Turkuaz

Locatie: Sporthal Schalkhaar

Aantal bezoekers: 56

Wanneer moet ik beginnen met het nadenken over mijn studie? Hoe maak ik die keuze zelf? Wie kan me hiermee helpen? Is er een studiekeuzetest? Zijn vaak de vragen die we vernemen van jongeren zelf.

Na je middelbare school wil je graag studeren, maar welke studie het precies gaat worden is niet meteen zo uit te kiezen. Gelukkig is er de mogelijkheid van de gratis studiekeuzetest, waardoor je een goed beeld krijgt wat het beste bij jou past. Een goede studiekeuzetest kijkt vooral naar wie je bent, wat je wilt en wat je kunt. De gratis studiekeuzetest op deze site is richtinggevend, waardoor je gemakkelijker een opleiding zult vinden die het beste bij jou past.

Natuurlijk weten ouders ook wel redelijk goed hoe het met hun kinderen gesteld staat als het om onderwijs gaat. Is het kind praktisch ingesteld, dan is het VMBO de beste keuze, is een kind meer theoretisch aangelegd, dan is de HAVO mogelijk een betere keuze als het kind voldoende capaciteit heeft om die opleiding te volgen. Scholen doen overigens testen om te kijken voor welke onderwijssoort het kind geschikt is. Dit gebeurt aan de hand van het leerlingenvolgsysteem en de Cito-toets.

Formule voor het kiezen van een hbo-studie? Ontdek, verzamel en check. Dat klinkt gemakkelijk, maar het kost tijd om te ontdekken wat jouw talent en passie is en welke opleiding op een hogeschool daar echt bij past. We starten graag samen met jou je zoektocht om de ideale studie te kiezen met een individuele traject.

Studie kiezen: onderweg hulp nodig?

Hoe houd je het overzicht in alle informatie die je onderweg verzamelt over welke opleiding bij je past? Bij Windesheim hebben ze een online plek voor je ingericht waar je alle informatie kunt verzamelen en bewaren. Een aantal van hun studenten geeft je persoonlijke tips en informeert zo nu en dan hoe ver je bent met je zoektocht. Blijf je twijfelen? De loopbaancoaches kunnen je verder helpen. Dit geldt ook voor Saxion. Ook bieden wij individuele loopbaantrajecten.

We hebben de ouders/verzorgers een flyer meegegeven met een aantal tips die algemeen bekend zijn:

Wat zijn de interesses en talenten van uw zoon/dochter?

Iedereen heeft bepaalde interesses, talenten, hobby's en eigenschappen die wijzen op een voorkeur voor een bepaald beroepenveld en opleiding. Natuurlijk weet u wat de interesses van uw zoon of dochter zijn. Toch kan het helpen om deze nog eens specifiek te bespreken. Welke interesses zijn echt belangrijk voor uw zoon of dochter? Om een

overzicht te krijgen van talenten kan het helpen om een lijst of collage te maken van interesses.

Tip: stel open vragen zoals 'welke vakken vind je leuk?' en 'wat vind je belangrijk in het leven?'

Wat verwacht uw zoon/dochter van studeren aan het hbo?

Het is goed om in kaart te brengen welke verwachtingen uw zoon/dochter heeft van studeren. Wel of niet op kamers? Hoeveel reistijd is maximaal? Wel of geen groepsopdrachten?

Welke opleidingen en beroepen passen bij uw zoon/dochter?

Maak samen een overzicht van interessante beroepenvelden en beroepen. De sites www.studiekeuze123.nl en www.tkmst.nl kunnen u hierbij helpen, ook bij het zoeken naar de studies binnen de sectoren die uw zoon of dochter aanspreken.

4) **Schoolverlaters en Consequenties**
Datum: 22 -11- 2015
Organisatie: CDS en SK Turkuaz ROC
Locatie: Sporthal Schalkhaar
Aantal bezoekers: 48

Waarom verlaten in Nederland elk jaar tienduizenden jongeren voortijdig het onderwijs? En hoe vergaat het deze jongeren later? In hoeverre lukt het hen om – eventueel na een korte pauze – de draad in het onderwijs weer op te pakken? Wat zijn de gevolgen van een vroegtijdig vertrek uit het onderwijs voor de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt? Gezien de hoge private en maatschappelijke kosten voortvloeiend uit een gebrekkige integratie van deze groep jongeren in de arbeidsmarkt, zijn dit belangrijke vragen. Door de redenen die schoolverlaters noemen voor het voortijdig verlaten van hun opleiding te bestuderen in samenhang met hun bestemming in de eerste één tot twee jaar daarna, kan wellicht een indruk worden gekregen van de mate waarin zowel de uitval zelf als de gevolgen daarvan zouden kunnen worden beïnvloed.

De overgang van kind naar volwassene is voor veel jongeren de tijd om te experimenteren op allerlei terreinen zoals het gebruik van alcohol en drugs, spijbelen van school en het plegen van (kleine) delicten. Vaak is het experimenteren met dit soort gedrag een uiting van het opgroeien, maar voor sommige jongeren mondt dit gedrag uit in blijvend probleemgedrag. Als iemand op meerdere terreinen problemen heeft, wordt de kans op grootschaliger en langduriger probleemgedrag steeds groter. Dat komt enerzijds omdat problemen op het ene vlak problemen op het andere vlak kunnen versterken en anderzijds doordat het voor zowel de persoon zelf als voor hulpverleners steeds moeilijker te overzien wordt.

Voortijdig schoolverlaters zijn jongeren die het onderwijs verlaten zonder het behalen van een startkwalificatie; ze hebben geen diploma op het niveau van havo, vwo of mbo. Schoolverlaten hebben laten zien dat naast de capaciteiten van leerlingen, zoals intelligentie, vooral de ouders en de school een belangrijke rol spelen als het gaat om het verklaren van voortijdig schoolverlaten. Ouders die hun kind stimuleren goed te presteren op school en hun kind helpen met huiswerk, verkleinen de kans dat hun kind zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. Ook de school waarop een kind zit is van. Zo hebben

kinderen op zwarte scholen en scholen in urbane gebieden een vergrote kans op voortijdig schoolverlaten. Er is een duidelijke relatie tussen voortijdig schoolverlaten en werkloosheid. Jongeren die geen diploma hebben of laagopgeleid zijn hebben minder kans op het vinden van werk. En als ze wel werk vinden is dat vaker werk zonder vast contract, voor een relatief laag salaris en op een laag niveau.

Bij het vinden van werk blijkt dat vooral het al dan niet hebben van een diploma voor werkgevers een belangrijk signaal is om een potentiële werknemer wel of niet aan te nemen. Naast werkloosheid is er ook een duidelijke relatie tussen voortijdig schoolverlaten en delinquent gedrag.

Jongeren zonder startkwalificatie komen vaker in aanraking met de politie dan jongeren met startkwalificatie. Dit verschil is niet toe te schrijven aan verschillen in herkomst, sociale klasse of cognitieve capaciteiten zoals intelligentie. Wel is duidelijk dat delinquentie op zeer jonge leeftijd een sterk verhoogde kans geeft op voortijdig schoolverlaten en dat voortijdig schoolverlaten op haar beurt weer de kans op later delinquent gedrag vergroot.

Voorkomen van deze vormen van risicogedrag onder jongeren van 15 tot 27 jaar is van cruciaal belang.

- 5) **Thema Hulporganisaties MWD ROC / MDD**
Datum: 29 -11- 2015
Organisatie en locatie: CDS en SK Turkuaz
Locatie: Sporthal Schalkhaar
Aantal bezoekers: 51

Wat is discriminatie? Welke plek in de sport heeft discriminatie? Welke problematiek speelt zich onder jongeren qua discriminatie? Hoe en waar kunnen ze hun eigen problematiek oplossen?

Jongeren in Nederland zijn erg verschillend. Iedereen heeft zo z'n eigen gewoontes en gebruiken. Meestal gaan mensen gewoon goed met elkaar om op school, op het werk en bij het sporten. Toch leiden verschillen weleens tot pesten en discriminatie. Op grond van uiterlijk wordt iemand bijvoorbeeld geweigerd bij een discotheek of wordt gevraagd de hoofddoek af te laten. Discriminatie is in Nederland verboden.

Het belangrijkste wat een school kan doen is discriminatie voorkomen. De school moet voor iedereen een veilige en prettige plek zijn. Voor een deel moet dat in de klassen zelf gebeuren. Als leraren de leerlingen serieus nemen en ze niet afkatten, geven ze een positief voorbeeld. Ook is het belangrijk dat leraren een duidelijke houding hebben met betrekking tot conflicten tussen de leerlingen onderling, bijvoorbeeld door geen partij te kiezen. De mentor of klassenleraar van een klas heeft daarbij een speciale taak. Deze kan sociale conflicten en peestsituaties met de klas bespreken en er samen oplossingen voor bedenken.

Onze gastsprekers van het ROC die er werkzaam is als MWD'er geeft praktijkvoorbeelden en wordt ondersteund hierin door Meldpunt Discriminatie Deventer om een dialoog aan te gaan met kleine groepen jongeren, waarbij een dialoog makkelijker werkt.

- 6) **Thema Social Media**
Datum: 15 -11- 2015
Organisatie: CDS en Kindcentrum Rivierenwijk, SK Turkuaz en Raster
Locatie: Kindcentrum Rivierenwijk
Aantal bezoekers: 80

Sociale netwerken zoals Facebook, Insta en Twitter hebben steeds meer invloed op ons leven. We vinden het heel normaal om onze vrienden te laten weten waar we zijn met Foursquare of foto's te delen op Instagram. We denken steeds vaker in statusupdates of tweets en hoe we onze bezigheden, zo leuk mogelijk, met de rest van de wereld kunnen delen. Natuurlijk wil je jezelf van je beste kant laten zien en zo grappig mogelijk neerzetten zodat anderen je bericht retweeten of je foto op Facebook leuk vinden.

Verschillende gastsprekers zoals: Wethouder Jan Jaap Kolkman, Turkse Consul Zafer Ates, Gemeente Deventer ambtenaar Zafer Aydogdu, Pedagoog/jeugddeskundige Ali Durmus Can, Dagvoorzitter, opvoedkundige en leraar Çetin Yildirim, Schooldirecteur Ton Plagman van Kindercentrum Rivierenwijk en van CDS Alaeddin Akkus en Ali Yildirim.

De voordelen, maar ook de nadelen die hele families onder de autochtone Nederlanders kunnen verscheuren zijn ter sprake gebracht. Door de ouders zijn er veel vragen gesteld naar aanleiding van deze bijeenkomst en er zullen verdere afspraken gemaakt worden met de betrokken ouders.

Houden we onszelf en de wereld om ons heen niet gewoon voor de gek door een online een sprookje te creëren waarvan je grotendeels zelf de schrijver, hoofdrolspeler en regisseur bent?

Waarom willen we ons zo graag anders voordoen dan we daadwerkelijk zijn? Wij mensen zijn geneigd om onszelf – zowel online als offline – positiever te presenteren dan de realiteit en we geven hiermee geen waarheidsgetrouw beeld. Het zit het in de menselijke aard om onze mate van gelukgevoel mede te laten bepalen door vergelijking met personen om ons heen.

Op een interactieve manier introduceren de trainers thema's die je terugziet bij het gebruik van de sociale media: profileren, sexting, cyberpesten en sociale media stress. Met praktijkvoorbeelden worden de jongeren bewust gemaakt van de nadelen. Vervolgens vertellen zij elkaar over de manier waarop ze zich kunnen wapenen tegen de risico's, waardoor het gebruik van sociale media vooral prettig en leuk blijft.

'Heel erg leerzaam en handig om te weten, want ik wist niet dat internet zo gevaarlijk kon zijn.' En 'Ik vond het heel leuk om er met anderen over te praten en tips met elkaar te delen.' Dit zijn enkele reacties van jongeren. De ouderen willen verdere informatie en diepgaande gesprekken voeren, hiervoor stippelen we nieuwe trajecten uit.